

Szerkesztőségi Iroda:
 Nagy-Beckerek,
 Zápolya-utca 1-5 szám,
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
 Pleits Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
 hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felajánlások intézendők.
 Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
 Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 12 frt.
 Félévre ——— 6 .
 Negyedévre ——— 3 .
 Egy hóra ——— 1 .
 — Egyes szám ára 4 kr. —
Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.
 Megjelenik mindennap vasár- és ünnepnapi kivétellel.

A béke auspiciumai.

Nagybecskerek, január 21.

(—) Báró Bánffy Dezsőnek nyilatkozatáról, amelylyel a miniszterelnök gróf Apponyi Albertnek béke-pontozatait fogadta, még az ellenzéki sajtó is kénytelen volt elismerni, hogy az előzékeny és loyális volt. Mihelyt azonban az ellenzéki lapok, amelyek óhajtván várták, hogy Bánffy mereven visszautasítsa Apponyi prozopozícióját az ellenkező eredmény fölött támadt meglepetésükből fölcsozdak, azonnal keveselni kezdték Bánffy választát, mert hisz az politikai lehetetlenség, hogy az ellenzéki sajtó valamit bármily csekély mértékben is helyeseljen, amit a kormányelnök tett vagy mondott.

Pedig az ellenzéki sajtónak egyáltalán nincs igaza, amidőn többet kívánt volna Bánffytól. A miniszterelnök már azért sem mondhatott többet, mert Apponyi nem is végleges, kimerítő és szabatos szövegében, hanem csak főbb körvonalozásban terjesztette elő békepontozatait. De éppen azért, mert Bánffy az ellenzéki felfogás szerint quasi kitért a válaszadás elől, úgy hirdik, hogy Apponyi legközelebb precíz felsorolásban készül föltételeit a ház elé terjeszteni, hogy ez által a kormányelnököt az egyes részletkérdésekre kiterjedő válasz adására kényszerítse.

Nem sejtethünk jót ebben az eljárásban, amelynek célja félreismerhetlenül a miniszterelnöknek sarokba szorítása, mert evidens, hogy ez a kísérlet nem sikerülhet és e kudarcz előreláthatólag erős viszályt fog kelteni az ellenzéken. Ha Apponyi netalán valamelyes határozati javaslat formájában terjeszti elő békeföltételeit, akkor annak nem lehet más a sorsa, mint hogy mindennek előtt bizottsági tárgyalás alá kerüljön s csak azután juthat a ház plénáris ülésébe. Hogy a bizottságban mi sors vár a kilátásba helyezett javaslatra, az csakugyan nem a miniszter-

elnöktől függ, s így ez semmiképen sem lehet módja a miniszterelnök sarokbaszorításának. A teljes ülésben persze mindenesetre súlylyal bír a miniszterelnök felfogása a többségnél, de erre legfeljebb majdan a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál kerülhet a sor, amikor Apponyi prozopozícióját, mint módosítások megvitatathatók lesznek.

Ha tehát az ellenzék komoly hatást vár Apponyi békeföltételeitől, akkor legfőbb érdekében az áll, hogy a budgetvita mielőbbi befejezése után mihamarabb elkövetkezzék a kuriai bíraskodásról szóló javaslat tárgyalása.

Csak hogy erre nézve a legcsekélyebb hajlandóságot sem tapasztaljuk az ellenzék részén. A pártönkivüliek úgy látszik egészen közömbösen veszik Apponyi u. n. béketörökvéseit, a szélső bal pártok pedig épp oly kíméletlenek és hevesek, mint ez előtt, vagy talán még olyanabbak. Alaposan lehet tehát attól tartani, hogy az általános parlamenti béke, még ha Apponyinak minden követelése teljesülhetne is, nem fog megvalósulni, és pedig annál kevésbbé, mert az is kétségtelen, hogy Apponyinak minden követelménye kivétel nélkül nem lesz realizálható, s ezért Apponyinak jövőbeli állás foglalása szerfölött bizonytalannak tekinthető. Annyi azonban előrelátható, hogy annak kizárólagos érdemét, amit megvalósítanak, Apponyi magának fogja vindikálni, annak odiumát pedig, amit elvetnek, a kormányra fogja háritani. Ilyenek a parlamenti béke auspiciumai.

A közigazgatási bizottság ülése.

Nagybecskerek, január 21.

Torontálmegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta Rónay Jenő főispán elnökelete alatt rendes havi ülést.

Résztvettek: Dr. Dellimanic Lajos alispán, Feilitzsch Berthold báró főjegyző, Kéler Akos tb. megyei főügyész, Orosdy Lajos királyi ügyész, Steinbach Antal tanfelügyelő, Mihálovics

Ödön árvaszéki elnök, Talapkovics Vazul pénzügyigazgató, Szobotka Rezső kir. főmérnök, Szilágyi Albert és Weinrich Vilmos jegyzők. A bizottsági tagok közül: Rónay Ernő, Kovách Agoston, Vinczehidy Iszó, Karácsonyi Andor, Jankó Agoston, Steiniczter Géza.

Talapkovics Vazul pénzügyigazgató jelenti, hogy Torontálmegye törvényhatósága alá tartozó községek és városok közadó kezelésére nézve 1895. évi december hóban befolyt egyenes adóban 310.598 frt, hadmentességi díjban 13.951 forint.

E szerint az 1895. évi december havi befizetési eredmény az 1894. év hason időszakának befizetésihez viszonyítva kedvezőbb, a mennyiben egyenes adóban 165.909 frttal, hadmentességi díjban pedig 2.921 frttal több folyt be.

Hátralékok: 1895. december végén a hátralék egyenes adóban 2.499.677 frt, hadmentességi díjban 158.608 frt. E szerint a hátralék az előző évéhez képest egyenes adóban 116.605 frttal kedvezőbb, hadmentességi díjban 9.154 frttal kedvezőtlenebb.

Szobotka Rezső királyi főmérnök jelenti, hogy a vármegye területén átvonuló állami közutak állapota, dacára az igen kedvezőtlen időjárásnak, jó. A hónap folyamán csak kisebb-szerű munkák voltak folyamatban.

A verscez—pancszovai közuton a fedenyag ki nem elégítő minősége folytán nem volt átvehető.

A törvényhatósági közutak kiépített része teljesen kielégítő állapotban volt, míg a ki nem épített szakaszok járhatatlannak váltak a kedvezőtlen időjárás folytán.

A szerb-csanád—apátfalvi törvényhatóság kiépítésére vonatkozó tervzet elkészült jelenleg a vármegye alispánjánál van.

Egy darab gőzkazánt megpróbáltak, tizet megszemlélték.

Feketető községben postahivatal létesített: a nagyzehtniklósi posta- és távirtda hivatalnál a távirtdai szolgálat esti kilencz óráig tart; Módos és Detta között deczem-

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

Muzsikaszó mellett.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —
 Írta: Semsey Gyula.

Csend legyen fiuk! . . . Félre a poharakkal! . . . Huzzátok most azt az igazit! . . . A lelkemet tépjétek ki . . . Bu és bánat legyen nyiretyütök . . . Szép asszony szeméből lopjátok ki a könnyet, bánatos asszony szemében boruljon be a menny . . .

Lekönyökölök az asztalra és hallgatom amint a cigány huzza:

Páros csillag az ég alján,
 Egyik fényes, másik halvány.
 Nem is tudom, mért fáj az úgy nékem,
 Mikor azt a két csillagot nézem.

Még a csillag is párjával jár, csak én vagyok egyedül . . . egyedül. Nincs senkim, ki velem, ki értem tudna érezni . . . A fű, a madár, a csillag megtalálja párját, csak nekem nem akad senkim „aki úgy, amint én, oly igazán szeretne.” A menny is baragszik rám, „kitagadott gyerek vagyok,” az égbolton sincs csillagom . . . hiszen a fényes nem az enyém, halvány meg nem én vagyok . . . Az egyik maga — élet, a másik meg — enyészet, pusztulás.

Volnál csak ragyogó fényes csillagom: én is csillag lennék, halvány csillag, melyet beryogysz, fénynyel hintesz körül. Lennék csak halvány csillagod: ragyogó fényes csillag volnál, a kialvó csillag minden melege, tüze, lángja még tündöklőbbé tenne, a föld, az ég irigyelne tőlem. Töltsetek fiuk! . . . Ígyunk barátaim! . . .

Igy ni, s most szívhez szólóbban huzzátok! . . . Keseregjen száraz fátok . . . Könnyet ontson vonótok . . . Sirjon az ég is . . .

Amelyik oly szépen ragyog,
 Az lesz ott a te csillagod;
 Amelyik meg alig-alig látszik,
 Az a halvány, enyém az a másík.

Csak egy hur repedt meg bánatában . . . egy szív szakadt meg fájdalomában . . . egy csillag hullott alá keservében . . . Odalopozott a könny a mennybe, odanyilott a bu a lélekbe, rászakadt a szerelem az egész valómra és most éget, hervaszt . . .

Mi sir, mi zokog itt belül abban a rongy huzdarabban? Mi sajjog, mi faj testemnek — lelkemnek? Mi forrszija, mi zsbibaszija vércemet és agyvelőmet?

Ragyogásodból, fényedből egy sugár sem esik rám, — szenvedni hagyod szívemet; lángod, szerelmed más bírja, — kinzod lelkemet; éltető napom lehetnél és — hulló csillagom sem vagy.

Nézd csillagodat mint ragyog, mint tündöklök! Nézd az enyémét, mily halovány, mint haladoklik . . . Nézd magadat, mily szép, mily igaz vagy és nézz engem, mint epedek . . . mint sorvadok! . . .

Még egy pohár bort, fiuk! . . . Ne haragudjatok rám . . . nem tudok én most mulatni, csak sirni . . . pohár mellett, cigány mellett rini . . . Csak a testem van itt köztetek, lelkem messze van innen . . . ott az égen a halvány csillagban, mely a fényest kíségeti . . . Tovább, tovább! had szóljon az a czimbalom . . .

Halvány csillag kár te nekem
 Azt a fényest kerülgetned.

Minek is szeretlek oly nagyon? Miért is bolygok utánad? Miért vetted el szívemet, ha

magadét nem adod ide? Miért raboltad el lelkemet, ha a tied nem lehet az enyém? . . .

Szívet szívért és fényes lesz az én csillagom is . . . lelkedet lelkemért és — menyország lesz a föld nekem . . . nekünk.

De te nem hallgatsz rám . . . máának ragyogsz . . . csillagom mit bolygasz hiába utána? Egyre jobban halványulsz el tőle, Jobb is lenne leszállnod a földre.

Leszállott már . . . itt vagyok a földön . . . kezemben gyöngyöző pohár . . . mellettem ti, barátaim! . . . a sarokban meg a cigány . . . Ez az élet! . . . bor és muzsikaszó . . . a bor elfeledteti a világot, a muzsikaszó elaltatja az érzelmet . . . Mulassunk, vigadjunk fiuk! . . . Adjatok bort! . . . ti meg huzzátok vigat . . .

Hiszen abban nincsen semmi,
 Könnyü a lányt elfeledni . . .
 Elfeledni mindent róla,
 Akár szőke, akár barna.

Feledni akarok én is . . . but, bánatot . . . feledni lányt, asszonyt . . . feledni világot, önmagam . . . Mi az a szerelem? törje ezen más a fejét, a bölcs vagy a bolond, a költő vagy a versfaragó. Mit nekem szerelem?! bor és muzsikaszó többet ér minden érzelemnél, mert nem kínoz, nem gyötör. Mit nekem lány, asszony?!

Hamis a mája, meg a zuzája,
 Hamis minden porczikája.

Ezt huzzátok! . . . ez az igazí . . . Csak vigan fiuk! egyszer élünk . . . Mulassatok hát, nem látjátok, mily jó kedvem van! Mi lelt titeket egyszerre, mért nem vigadtok? hiszen én széles kedvemben vagyok . . . hiszen én feledni akarok . . .

Eh! nem tudtok huzni, nincs vér bennetek, nem tudtok szilajjá, duhajjá tenni engem. A bor sem izlik, nincs tűz benne . . . nem tudom

ság“
 re.

ság.
 yttt a köz

Teher.

- 60000—
- 30000—
- 4200—
- 5300—
- 91592-27
- 153332—
- 3080-52
- 190-97
- 25—
- 1398-75
- 7500—
- 356619-51

nyereség.

- 37065-87
- 2733-57

39799 44

ető.

k. törvény vizsgáltuk,

vetkezőleg 560 frt,

tás ugy a nyereségre valamint

HIREK.

Tájékoztató.

Február 1. Tüzlőtő bál.
Febr. 1. Nagybecskereki takarékpénztár közgyűlése.
Febr. 2. Népbank részvénytársaság közgyűlése.
Február 8. Athletikai clubb bálja.
Febr. 8. Torontálmezei takarékpénztár és hitelbank közgy.
Február 9. Vöröskeresztesegyleti közgyűlés.
Február 10. Közigazgatási bizottság ülése.
Február 13. Jogász táncestély.
Február 18. A casinoi dalárda vig. estélye.
Április 6. Táncmulatság az árvaház javára.
A gősfűrdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

A Gans-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schuber házában van.

— Személyi hír. Rónay Jenő főispán hivatalos ügyben Pancsovára utazott.

— Kinevezés. A király Orosz Pál possonyi ítélőtáblai tanácsjegyző albirót a nagykirályi törvényszékhez bírónak nevezte ki.

— Pálffy főispán beiktatása. Pálffy főispán beiktatása a nemzetiségi és politikai béke harmonikus ünnepe volt. Nemcsak Torontál, Temes, Krassó Szörénymegyék és Temesvár törvényhatóságainak impozáns küldöttségei, de első sorban a vegyes nemzetiségű lakosság hazafias nyilatkozatai és az ünnepek impozáns lefolyása örvendetes jelentőséget kölcsönöznek az instellációnak, a melyben a magyar államessze uralma sokféle módon jutott kifejezésre. Emelkedett hangulatot keltett mindjárt kora délelőtt, hogy a szerb templomban, midőn a főispán a városi képvisellel a katolikus templomból ide is elment, Zmejanovics archimandrita, a püspökség jelenlegi vezetője gyönyörű beszéddel üdvözölte a főispánt a parhuzamot, vonva a régi és új idők közt, hangsúlyozta a szerb elemnek teljes lojalitását a magyarság, és odaadó szeretetét a közös magyar hazáért, míg a szerb egyházakban manapság forró imákat mondanak a magyarok apostoli királyáért, kormányáért, a szeretett, a közös magyar hazá felvirágzásáért. Dörgő zsivó, éljenzes reszkettette meg a templom falait. A gyönyörűen előadott beszéd hatása alatt visszatérve a közgyűlési terembe, itt az eskü letétel után Seemayer kir. tanácsos polgármester üdvözölte Pálffy főispánt, majd Rottler képviselő németül biztosította a német polgári elem lelkes hazafiságáról, mit Kosztics Vladimir szerbül ismételt. A főispán válaszában kiemelte, hogy a kormány külön versecai főispán kinevezésével a város önállóságát biztosítani és jelentőségét méltányolni akarta. A gazdasági kérdések fejtegetése után a főispán kijelenté, hogy a multban előfordult nemzetiségi tusáknak megújulniok nem szabad. Hadd lássák, hogy a magyar minden állampolgár sajátos érdekeit respektálni tudja, hogy a kulturális és egyházi fejlődésüket biztosítja; ezért nem kér mást, mint

ber hó 20-tól kezdve nem közlekedik az 1 fogatu kocsi-küldöncz, e helyett Csávorsól Módosra, Gyérről és Bánlakról az ottani vasuti állomásra rendeztetett be kocsi-küldöncz postáját.

A fedenyag általában átvétetett, kivételt csak a nagybecskerek zombolyai tvh. közut képez, jelenleg azonban a szállítás ott is befejeztetett és az átvétel legközelebb eszközölhető lesz.

Steinbach Antal tanfelügyelő jelentette, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a torontálvásárhelyi községi iskolához Oravecz Julia és Tóth Gizella okl. tanítóknak, a vég-szentmihályi közs. iskolához Gavrilla István, az antalfalvihoz, Bukva Andor, a zichfalvihoz Schuster Henrik, a homoliczhoz Komjevits Péter okleveles tanítókat nevezte ki.

Dragomir Gyula bánlakai g. k. román hitfelekezeti tanító nyugdíjba vonult.

A vármegye területén felállítandó 20 állami kisdudóvoda és 12 állami elemi iskola ügyében a tárgyalások folyamatban vannak.

Az utolsó három hó alatt a vármegyében 12 új községi óvoda és 2 új községi állandó menedékház nyílt meg.

Dr. Orosdy Lajos kir. ügyész beterjeszti a felügyelete alatt álló nagybecskereki, törökbecsei és módosi börtönökben december hóban előforduló rabok statisztikáját.

A nagybecskereki börtönben letartóztatva maradt mint jogszerűleg elítelt rab 49 férfi, 2 nő, felebbezés alatti vizsgálati fogoly 17 férfi. Ítéletlen vizsgálati fogoly 16 férfi, 3 nő, összesen 82 férfi, 5 nő.

Jogerősen elítéltek közül fegyház-büntetést kapott 4 férfi, börtönt 26 férfi, 2 nő, fogházat 14 férfi, egyszerűen elzárattott 5 férfi.

A törökbecsei kir. járásbírósnál november végén maradt jogerősen elítélve 3 férfi, 2 nő, december hóban letartóztatottak 31 férfit, 10 nőt, december hóban szabadlábra helyeztek 24 férfit, 6 nőt, december végén letartóztatva maradt 4 férfi, 3 nő.

A módosi kir. járásbírósnál november végén maradt jogerősen elítélve 6 férfi, 1 nő, december hóban letartóztatottak mint jogerősen elítelt foglyot 27 férfit, 3 nőt, mint vizsgálati foglyot 6 férfit, 1 nőt.

Ugyanazon hóban szabadlábra helyeztek mint jogerősen elítelt foglyot 2 férfit, 3 nőt, mint vizsgálati foglyot 2 férfit, 1 nőt.

Maradt december végén jogerősen elítélve 12 férfi, 2 nő, vizsgálati fogságban 4 férfi.

mi lett... azt a fenyés csillagot látom mindig minék is nezek föl az egre? most meg könnyet latok a csillagon, sirni látom a mennyet, a halvány csillag jut eszembe...

Mulatni akarok és — sirva fakadok, vigadni akarok és — belesajog a szívem, feledni akarok és folyton csak rád gondolok! Felejtheti-e a rab vesztett szabadságát? ... Felejtheti-e a vakká lett a napsugarat?

Nem akarok szeretni ... De tiltsd meg a virágnak, hogy ne nyíljon, tiltsd meg a csalogányt, hogy ne csattogjon ... tiltsd meg a napsugárnak, hogy ne hevitsen, fényt ne árasztson ... s ha ezt mind megtilthatod, akkor talán az ember sem fog többet — szeretni.

Szeretni?! mi is az a szerelem? — virág, mely az egyik szivben terem és a másikban virágzik ki ... menny, mely a pokolba vissz; üdv, mely kárhozatba dönt; élet, mely halált okoz ... remény és csalódás, vágy és szenvedés, gyönyör és kín, boldogság és boldogtalanság ... és ez teszi rabbá az embert?! ettől nem tud szabadulni a férfi?! ennek nem tud ellenállni az asszony?!

De mit bölcselkedem? ... pohár cseng, dal szól ... félre tu, félre gond ... Kocscintsuik egyet! ... Te meg cigány „csak lassan altasd el a szívemet“ ... Elég volt eből, a másikat játézd, azt, amelyik azt mondja, hogy:

Fáj a szívem, sir a lelkem,
Az hagyott el, kit szerettem
Minek is van szerelem e világon?

Megint a szerelem! ... hát nincs nóta már szerelm nélkül? ... Ugy, ugy csak szomorut, fájót buzzatok, es jól esik, ettől pyógyul a lelkem, szomorú nóta mellett lehet igazán mulatni, a vig nem ide való, hiszen látjátok, hogy

mindnyájan sirunk, vagy csak én könnyezem? miért nem vidítottok föl engem fiuk? ... vagy miért nem kergettek haza bánatommal, mit rontsam mulatságokat? vagy hagyjatok ti is magamra ... hadd legyek egészen arva ... Géza! verd ki a czimbalmon a nótámat:

Két szép csillag úgy tündöklök, úgy fénylik,
Egymást mindenhová híven kísérik,
Hej! de nekem nincsen senkim, aki engem szeretne,
Nincs szeretőm, aki engem hü csillagként kísérne.

Keservebben játszottok ... a lelketeket öntsétek belé a játékba ... a szivetek legyen vonótok ... vagy nektek nincs szivetek, lelketek? ... nem érzed te? ... nem szeretem reménytelenül, boldogtalanul? ... Hadd el akkor a nótát ... nem nyiretyű hang, érzélem kell nekem ... Üzenetet a falevél is el tud vinni, megkérdesni fecsekemadár is tudja: miért csapodár? ... de érzelmemet ki viszi el, érzelmemet ki adja át, érzelmemet ki cseréli ki? ...

Mikor tudom másnak ragyog,
Én csak a bolondja vagyok
Szemednek.

Most jött meg a kedvem ... vig vagyok már, csak a szímem könnyezik, csak a szivem haldoklik ... mikor kisírtam magam, mikor szivem meghal, akkor fogok igazán mulatni, élni ... hagyjatok hát: hadd sirjam ki magamat, hagyjátok haldokolni szivemet ... Így ni, mindjárt nem lesz bánatom ... mindjárt nem érsek fájdalmat ... csak egy pohár bort iszom még ... csak egy nótát buzzatok el még ... melyiket is csak? ... annyi nóta szong a fejemben és most egy sem jut eszembe ... egyszerre szeretném hallani mind, de nem lehet ... talán mégis ez lesz a legjobb:

törvénytisztelést, a magyar állam iránti hő ragasszkodást és az állami összetartozandóság érzetének ápolását. A diszgyűlés után a törvényhatóságok, egyházak és helyi testületek tisztelegtek a főispánnal. Három órakor az új vigadóban volt disztrakoma, mely emelkedett hangulatban folyt le. Torontálvármegye küldöttségét (Botka Béla és Gyertyánffy Jenő főszolgabírák, továbbá Zsiros Mihály főszámvevő) Poroszkay Béla főügyész vezette. A délvidéki képviselők közül részt vettek az ünnepekben Szivák Imre, Bessenyei Ferencz és Sztójánovics György báró.

— Névnap. Krsztics János polgármester tegnap tartotta névünnepeát, a mely alkalommal vendégszerető házában találkozott a város egész polgársága, a városi tisztikar, a szerb egyházközség és delegylet, mindnyájan jó kívánataikkal halmozván el.

— Kazánügy. Mint már említettük, a kereskedelemügyi miniszter Torontálvármegye és Pancsova város kazánügyeinek ellátásával Nassser József okleveles gépészmérnököt bízta meg, ki állását e hó 16-án el is foglalta. Ezen kinevezéssel a kazánügyekben annyiban történik változás, hogy eszentul minden kazánon két évenként teljesítendő „díjtalanul“ belső revízió, a mely a kazántulajdonosokkal egyetértőleg állapittatik meg. A kazánügyi hivatalos helyiség egyelőre váráljai utca 7. alatt van.

— Táv sakkozás. A nagybecskereki sakkör táviratilag kérte föl dr. Noa Józsefet, a híres sakkjátstót Ujvidéken, hogy vele egy játszmat váltszon. Az egyes lépések szintén sürgönyzést utján jutnak a játstók tudomására.

— A nagybecskereki önkéntes tüzlőtő egylet e hó 19-én d. u. 3 órakor tartotta a városház nagytermében rendes évi közgyűlést, a melyen az elnök Rónay Jenő főispán akadályoztatása folytán ifj. dr. Demkó Pál főparancsnok elnököt. Letárgyalták a mult évi számadást, a folyó évi költségvetést, főleg pedig az egyleti, és az önszegélyzőegyleti alapszabályok módosított tervezetét. Az alapszabályok módosítására adott okot, hogy a meglevő alapszabályokat, melyek még 1872-ből valók és némelyek, a változott viszonyokhoz képest alkalmazni és megmagyarosítani kell. A közgyűlés kitérő lelkességgel adott ki- fejezést Rónay Jenő elnök iránti ragaszkodásának és haláljának a jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az egylet ügyei iránt tanusított érdeklődéséért, a tapintatos és szakavatott vezetéseért, a melynek az egylet mai fennállását köszönheti. A közgyűlés, miután még elnökölő főparancsnoknak a gyűlés vezetéseért köszönetet szavazott, Rónay Jenő főispán éltetésével oszlott szét.

A jelentésekből kiveszük az alábbiakat: 1895 ben 17 esetben volt tűz, a melyek folytán a biztosító társaságok biztosítási díj fejében 41.290 frtot fizettek ki. Hogy az egylet tagjai hany tizesetnél voltak jelen, azt az alábbi kimutatás közli:

Egy rózsafán megszámláltam száz rózsát,
Századikat elküldöm majd te hozzád,
Közepébe lehelem a lelkemet.
Tépjed széjjel, ha nem szereted engemet.

Széjjel tépted már? ... akkor a lelkem is szét van tépve ... de úgy látszik nem tartottál meg egy parányit sem belőle, mert visszatért hozzám és most darabokra tépve még jobban sajog ... mit vétettem oly nagyot, hogy így szenvedek?! ... tudom már, a Mindenható ver engem ...

Nem is esoda, hogy az Isten engem ver,
Elfordultam én már tőle ezerszer.
De kinek is jutna az Ég eszébe?
Mikor szemed száz menyeyel is fölérne ...

— Ne aludjatok fiuk! Igyunk, danoljunk ... „Soh'se halunk meg!“ ... Mit busultok, mikor nincs rá ok, mikor nincs bánatatok? Lám, nekem volna okom, bánatom, még sem busulok ... Mi az? eddig csak a szívem volt nehéz, most már a fejem is az ... Mi történt velem? Csak nem ártott meg a bor? ... Almot álmodom vagy ébren vagyok és való az a mit látok? ... A halvány csillag is fényes lett és egymást híven kísérik ... mily boldog vagyok ... De mi ez? ... egyszerre hogy megváltozott minden ... a fényes csillag is halvány lett ... most hull le az égből ... Hallga! ... Csendesesen! ... ne háborgassuk az az alvókat ... Ti is tegyétek le szíráns fátokat ... bizonyára elfáradtatok már ma ... Nem kell bor sem ... majd máskor ... mikor megint mulatni, megint feledni akarok ... most meg már sirni sem tudok, pedig úgy szeretnék! ... hiszen: „Az a halvány, enyém az a másik.“

Dr. Demkó Pál 16, Kühn János 16, Oriold Miklós 10, Herald Lajos 16, Szávics János 13, Kádelburger Lipót 15, Menczer Izidor 5, Vinkler Ferencz 6, Balugovics András 11, Rác Ede 13, Hirsch Antal 16, Haidfogel Ödön 9, Urzó Ferencz 10, Koronyi Gyula 11, Wagner András 12, Gyurcsin Pál 8, Jerbics Ignác 10, Liska Lipót 17, Theiszt Ferencz 8, Urzó Mátyás 6, Vragovics Juon 17, Haidvogel Ferencz 6, Beyerle Nándor 4, Fábán József 17, Fischer Ferencz 10, Kugler Lipót 8, Russolicz Jakab 12, Kollmann Antal 17, Kolosvári Sándor 8, Molnár József 17, Pinkai Ferencz 14, Pollák Nándor 11, Schieber Mihály 17, Sebasztyán Miklós 6, Visinger Mihály 13, Fuss Mihály 7, Jerbics Mihály 2, Riedl Antal 3, Sebasztyán János 4, Steckhárdt Ferencz 9. Tul Péter 14, Partl Jakab 14, Singli Fábán 12, Heinermann József 9, Lestjányky György 13, Ringler Bernát 17, Salamon Miklós 8, Szőlősi Ferencz 13, Anzel Nándor 10, Buck István 17, Fancs István 4, Fritz József 16, Hám András 10, Klasski Bonuszka 17, Kocsem Pál 15, Mészáros Ferencz 17, Molecz András 11, Knof Mihály 5, Petri János 7, Schneider Mihály 0, Schneider Lajos 17, Schäffer Mihály 14, Schneider János 5, Paul Tamás 9, Valacios György 12, Butel János 4.

A mesebeli kincs. A temesvári hadtestparancsnokság Hechelbacher Ferencz gépésznek újból megengedte, hogy az általa keresett kincs utáni ásatásokat folytathassa, miután nevezett okmányilag beigazolta, hogy hiteles adatok alapján eszközli kutatásait.

Békeegyesület. Vettük a következő felhívást: 1895 december 14-én alakult meg hasánk számos kitűnőségének, ugyiszintén fő- és székvárosunk legelőkelőbb társadalmi köreinek jelenlétében — a békemozgalom lelkes apostolának Suttner Berta bárónőnek és dr. Jókai Mór elnökünknek tevékeny részvétele mellett — a Magyar Sz. K. O. Békeegyesülete. Ezen új egyesület célja, karöltve a már huzamosabb idő óta fennálló több százra menő békeegyesülettel — azért küzdeni, hogy az egyes államok közt létező vagy jövőben felmerülő nézet- vagy érdekkülönbségek ne az embertelen, győzre és legyőzöttre nézve egyaránt veszélyes és a szerencse esélyeitől függő háboru urján egyenliteszenek ki, hanem, korunknak fejlett műveltségéhez méltóan, az államok képviselőiből alakult nemzetközi itélő bíróságok urján. Amde ezen ideális, nemes célú csak akkor valósítható meg, ha mindnyájan, rang és pártkülönbség, vallás és nemzetiség, kor és nemre való tekintet nélkül, azon meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy egyedül a béke az, mely a művelt világ jólétét és felvirágzását biztosítja. Meggyőződésünk ki leginkább általánosan érvényesíthető, ha a „Magyar Békeegyesület” tagjainak sorába lép ez ezen Egyesület eszméinek mind szélesebb körben híveket szeres. Mert, noha ezen eszme megvalósítása és terjesztése a Magyar Békeegyesület feladata, a megvalósításhoz a tagok anyagi támogatása is szükséges. A rendes tagsági díj egy évre legalább egy forint; felülfizetéseket köszönettel fogadjunk és a hírlapok urján nyugtázzunk. Alapító tagok egyszer s mindenkorra legalább 50 frtot ajánlanak fel. Tagsági jelentkezések az Egyesület titkárához vagy jegyzőjéhez intézendők, kik egyéb felvilágosítással is szívesen szolgálnak. Tagdíjak a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankhoz (V. Dorottya-utca 1.) vagy annak fővárosi fiókjaihoz küldendők. A magyar szt. kor. orsz. békeegyesülete.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése 1896. január 21-én.)

Budapest, január 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén folytatták a költségvetés tárgyalását.

A vita a már napok óta megszokott mederben folyt, Kolosvári Kiss István és Hódossy szóltak a tárgyhöz kellő kiszínezéssel a „rossz közigazgatási állapotoknak”.

Ugron beszélt ezután a javaslat ellen, heves kifakadásokkal a kormányra.

Az ülés végén Balogh János beszélt még, természetesen nem fogadva el a költségvetést.

A király és az antiszemizmus.

Budapest, január 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják, hogy a tisztviselők mai bálján fontos ki-

jelentéseket várnak ő felségétől a tisztviselők magatartására nézve az antiszemizmus ügyben.

Szélsőballiak értekezlete.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A függetlenségi és 48-as pártkör Ugron-csoportja holnap délután 6 órakor értekezletet tart, melyen a költségvetés további fejezeteit fogja tárgyalni.

Honnan ered a szurás?

Budapest, január 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rejtélyes ügyben folytat most vizsgálatot a rendőrség. Az eset a következő: Jámbor Ferencz 28 éves fiatal ember tegnap megjelent a Rókus-kórházban, ahol egy a mellén levő és szurástól származó sebet kötöztetett be a rendelő orvossal. Az orvos kérdésére azt adta elő, hogy éjjel egy ismeretlen ember zsebkéssel megszúrta. Ma reggel azonban sebének bekötése végett a mentőkhöz fordult, ahol meg azt mondta, hogy öngyilkossági szándékkal önmagát szúrta meg. A mentők délután Jámbor Ferenczet szeretője lakásán eszméletlen állapotban találták. Be akarták vinni a kórházba, szeretője ezt azonban mindenképpen igyekezett meggátolni. Miután a mentők a szurt sebet életveszélyesnek és a dolgot igen gyanusnak találták, nyomban jelentést tettek a főkapitányságnak, ahonnan egy tisztviselő a rendőrorvossal és a vizsgáló bíróval a helyszínére sietett, az esetről jegyzőkönyvet vettek fel és Jámbor rendőri fedezettel a Rókus-kórházba szállították. A rendőrség azt hiszi, hogy Jámbor szeretője akarta meggyilkolni, ezért szigorú vizsgálatot indított meg és a leányt felügyelet alá helyezte.

Nagy tüzvész.

Budapest, január 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből telegrafálják, hogy a királyi palota könyvtára kigyuladt. A kár elterjedt hírek szerint tetemes.

Az orosz követek Szerbiában.

Budapest, január 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: A szerb sajtóirodának a „Politische Korrespondenz”-ben közzétett azon híré, hogy Rosen báró orosz követ és Tembe báró, orosz katonai attaché közt nézeteltérések merültek volna fel, az itteni orosz követség kategórikusan megczáfolja. Egyszermind hozzáteszik, hogy Tembe báró magánügyei miatt utazott Pétervárra és hogy visszahívatasáról soha sem volt szó.

A megtámadt Szimics.

Budapest, január 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból telegrafálják: Nagy feltűnést keltett a „Male Novine” támadó cikke Szimics követ ellen. A nevezett cikk minden kétséget kizárólag sugalmazott. A jelenlegi kormány szeretné Szimicset bécsi állásától elmozdítani, ezt azonban nem képes a királynál keresztül vinni.

A porta reformjai.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: A porta komolyan hozzá akar fogni a kilátásba helyezett reformokhoz. A kormányzók mellé kinevezett segítők utasítást kaptak, hogy lehetőleg mielőbb kezdjék el működésüket. A porta szándéka a tavaszig életbe léptetni Maczedoniában mindazon reformokat, melyeket a viszonyok már ez időtájt is keresztül vihethetők tettek. Ily uton-módon a porta elejét akarja venni a forradalmi mozgalomnak. Ezekon kívül a legközelebb tárgyalásokat indít meg a porta a bolgár kormánnyal, hogy szükség esetén lehetővé tegye a fegyveres bandáknak Bulgáriából Maczedoniába való behatolását.

Floquet temetése.

Budapest, január 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisban impozáns előkészületek folynak Floquet temetésére. A nagy politikus özvegyéhez a világ minden részéből érkeznek részvétlívóiratok.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Osztrák magyar francia vasuti kötelék.

(Közvetlen díjtétel életbeléptetése aszalt szilva és szilvaiz küldeményekre Bréka állomással való forgalomban.)

Folyó évi január hó 1-től díjszabási uton való rendezéséig, legkésőbb azonban 1896. év végéig az aszalt szilva és szilvaiz szállítására 1895. évi január 1-től érvényes kivételes díjszabásban „Gunjára” (előbbi megnevezés „Bréka-Gunja”) foglalt közvetlen díjtételek 1000 kg.-kint 1-30 frankkal felmelve Bréka állomással való forgalomban érvényesíttetnek.

Budapest, 1896. január 11-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak kezelése alatt álló h. é. vasutak közös árudíjszabásához a győr-veezprém-dombóvári h. é. vasut-veezprém-dombóvári vonalának megnyitása napjával az I. pótlék lépett életbe, melynek példányai a magy. kir. államvasutak díjszabási szakosztályában darabonként 10 filléért kaphatók.

Budapest, 1895. január 10-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Nyilttér.)

Grünbaum Vilmos

NŐI RUHA-TERME.

NAGY-BECSKEREKEN

ajánlja a téli időnyre beérkezett

kelmék, selymek és diszítések

us választékát mindennemű toilettek elkészítésére.

SÉTA-TOILETTEK
ALKALMI TOILETTEK
COSTUMEK
MENYASSZONYI KE-
LENGYÉK
BELEPÖK

SZÖVET-BLUZOK
SELYEM-BLUZOK
MATINÉEK
JUPONOK
KÖTÉNYEK.

Szövet, peluche- és szörme-gallérok, jaquettek kerekköpenyek, capeok, muffok, sapkák stb,

Farsangi ajándékok.

Teljes tisztelettel

Grünbaum Vilmos.

10-x.12

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Mayer Bezső.

Hirdetések.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

139. sz. kig. 1896.

Pályázati hirdetés.

A lemondás következtében megüresedett Tor. Szigeti községi irnoki állásra ezenel pályázat nyitattik, mely állással 300 frt évi fizetés van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket az antalfalvai járási főszolgabírói hivatalhoz folyó évi január hó 26 ig küldjék be.

A választás folyó évi január hó 28 án d. e. 9 órakor fog Tor.-Sziget község-hivatalnál megejtetni.

Kelt Antalfalván, 1896. január 8-án

Szavics Gerő
főszolgabíró.

46-33

Férfiaknak!

férfigyengeségnél (impotentia) a cs. és kir. szab. galvanovillanyos készülékem összehasználatra a legjobb szolgálatot tesz.

— Volta tanár rendszere. —

Orvosi ajánlva. Leírásokat küld borítékban 10 kr levéljegy ellen

Augenfeld J. elektrotechnikus
Wien, IX., Türkenstrasse 4.

9209. 1895.

A párdányi főszolgabírótól

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye tekintetes törvényhatósági bizottsága folyó évi 1754 kgy. 33085/95. sz. a. hozott határozatával a német-párdányi községi körállatorvosi állást, melyhez Német Párdány, Szerb-Párdány, O-Telek, Fény, Magyar-Ittebe, Szerb-Ittebe és Jánosföld, továbbá az ujpécsi községi körállatorvosi állást, melyhez Ujpécs, Dinyás, Magyar-Szent-Márton, Szerb-Szent-Márton, Ivanda, Gyülvész és Csebzsa községek tartoznak, külön 400—400 frtnyi s a nevezett községek által fizetendő évi javadalmazással rendszeresítette, melylyel az évi fizetésen kívül a körállatorvosi állások szervezéséről szóló megyei szabályrendelet 10. és következő §§-aiban megállapított mellékjövendelmek is egybekötve.

Felhivatnak tehát mindazon állatorvosok, kik ezen állásokra pályázni óhajtának, miszerint az 1883. évi I. t. cz. értelmében kellőleg felszerelt folyamodványukat 1896. évi január hó 31-ig alulírott főszolgabíróságnál benyújtják.

Párdányban 1895. decz. hó 26-án.

Torontálmegyei párdányi
főszolgabírói hivatala.

22-3.1

385. sz. kig. 1896.

A caenei járási főszolgabírótól.

Pályázat.

Szerb-Csene községében lemondás folytán üresedésbe jött s 300 frt évi fizetéssel javadalmazott irnoki állásra ezenel pályázatot nyitok azzal, miszerint a pályázni kívánók nyelvismereteiket és eddigi működésüket kitértető szabályszerűen felszerelt kérvényüket alulírottához f. évi február hó 1-ig annál inkább nyújtják be, mert a később beérkező folyamodványok figyelembe vételét nem fogják.

Caene, 1896. évi január hó 14-én.

Uzbasich Gáspár
főszolgabíró.

48-83

A Begaszentgyörgyi községi takarékpénztár

mint egyéni cég
1895. évről

zárszámadása.**Pénztári forgalom.**

Bevétel: frt 1595373.69.

Kiadás: frt 1590700.82.

Vagyon.	Zármérleg.	Teher.
Pénztári készlet 1895. év végével . . . . . frt 4672.87	Alaptőke . . . . . frt 10000.—	Tartalékalap . . . . . 14000.—
Váltó állomány . . . . . 171232.—	Visszeszám. váltók . . . . . 86751.—	Betétek és tők. kamat 76741.84
Leltári érték 400.28	Tiszta nyeresemény 5590.51	
Giró számla 457.81		
Folyó számla 5443.99		
Községi kölcsön 10676.40		
Részvény számla . . . . . 200.—		
	frt 193083.35	frt 193083.35

Tartozik.

Nyereség- és veszteség-számla.

Követel.

Kifizetett és tőkés. kamat . . . . . frt 3896.40	Kamatokban . . . . . frt 17738.—
Állami adóban 732.19	Váltókiállítás illetékben 224.50
Betétkamattól 389.63	
Üzleti költségek 344.57	
Tisztviselők fizetése 1233.28	
Jótevény adakozás . . . . . 25.—	
Visszeszámítási kamatban 5386.59	
Községi pótdó 317.24	
Iskolaadó pótlék 47.09	
Tiszta nyeresemény 5590.51	
	frt 17962.50

Kelt Begaszentgyörgyön, 1895. évi december hó 31-én.

Az igazgatóság:

Orsó Gáspár m. p. Beierlein János m. p. Schönherr Antal m. p.
Karl Adler m. p. Zachariás Johann m. p. Stefan Schreiner m. p.
Markov Száva m. p. Kreczul Milivoj m. p. Konrad Till m. p.

Ezen zármérleg, nyereség- és veszteség-számla az üzleti könyvekkel összehasonlítván, a pénztár megfelelően megvizsgáltván, az utóbbi rendben levőnek, a könyvek pedig helyesen a törvény szerint vezetetteknek, úgy jelen zármérleggel mint nyereség- és veszteség-számlával megegyezőnek találtak.

A felügyelő bizottság:

Mirkov Zsiva m. p. Grósz György m. p. elnök. Kohn Samu m. p.

1. kgy. szám. 1896.

Felolvasatott, átvizsgáltatott és mint helyes egész terjedelmében elfogadtatott. — Egyben az 5590 frt 51 kr. tiszta nyeresémből 1000 frtnak a tartalékalaphoz való csatolása, 3800 frt 51 kr-nak a községi pénztárba való átvezetése, végre 790 frtnak az igazgató, bíró, községi jegyző, könyvelő, pénzeszedő, segédzemélyzet és 6 igazgatósági tag jutalmazására fordítani egyhangulag határozatott.

Kelt Begaszentgyörgy községi képviselőtestületének 1896. évi január hó 17-én tartott közgyűléséből.

Orsó Gáspár m. p. községi jegyző.

Beierlein János m. p. községi bíró.

Hitelesítette:

Moldován Száva m. p. Lutsch Johann m. p.
községi képviselők.

Községi irnok.

Szaján községben, ki ajegyzői, de főleg az adóügyekben kellő jártassággal bír, azonnal alkalmazást nyerhet; vizsgázott egyének előnyben részesülnek. Évi fizetés 300 frt és alulírott jegyzőnél ingyenes étkezés. Kérvények alulírottához benyújtandók.

Vuchetich Árpád
jegyző.

Keresünk

egyéneket minden hivatalból igen kedvező feltételek alatt a törvényesen engedélyezett sorsjegyek részletfizetés melletti eladására az 1883. évi XXXI. t. cz. értelmében.
Fővárosi váltó-üzlet-társaság.
ADLER és Tsa BUDAPEST.